

Jakelussa mainituille

Asia: **VUOKSEN VESIENHOITOALUEEN JA KYMIJOEN–SUOMENLAHDEN
VESIENHOITOALUEEN OHJAUSRYHMIEN YHTEINEN KOKOUS.
PÖYTÄKIRJA**

VHA1 ja VHA2 ohjausryhmät, kokous 2/2010

Aika: Torstai 18.11.2010 klo 10.00–14.00.

Paikka: Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus, Helsinki, Pasila,
Asemapäällikönkatu 14, neuvotteluhuone Korpi

Läsnä:	Leena Gunnar	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
	Pekka Häkkinen	Etelä-Savon ELY-keskus
	Mauri Karonen	Uudenmaan ELY-keskus
	Juho Kotanen	Etelä-Savon ELY-keskus
	Eija Lehtonen	Uudenmaan ELY-keskus
	Pertti Manninen	Etelä-Savon ELY-keskus
	Jari Mutanen	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Antti Mäntyselä, siht	Uudenmaan ELY-keskus
	Esko Nylander	Uudenmaan ELY-keskus
	Matti Sipponen	Keski-Suomen ELY-keskus
	Marketta Virta, pj.	Uudenmaan ELY-keskus
	Aarne Wahlgren	Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Poissa:	Harri Kallio	Hämeen ELY-keskus
	Kari Lehtinen	Keski-Suomen ELY-keskus
	Jorma Tiitinen	Etelä-Savon ELY-keskus

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja järjestäytyminen

Johtaja Marketta Virta avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi. Kokouksen sihteerinä toimi Antti Mäntyselä.

2. Ohjausryhmien edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin Vuoksen ja Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueiden ohjausryhmien kokouksen 17.6.2010 pöytäkirja. Sovittiin, että toimitetaan edelli-

sessä kokouksessa hyväksytyt vesienhoitoalueiden työjärjestykset ohjausryhmille.

3. ELY-keskusten kommentit valtakunnallisesta toteutusohjelmasta ja alueellisen toimeenpanon järjestämisestä

Valtioneuvoston päätöksen mukainen vesienhoidon valtakunnallinen toteutusohjelma on kommentoilla ELY-keskuksissa ja niiden yhteistyöryhmissä. Ympäristöministeriö pyytää kommentit 22.11.2010 mennessä.

Ympäristöinsinööri Mauri Karonen esitteli vesienhoidon valtakunnallisen toteutusohjelman luonnosta ja siitä Vuoksen ja Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueilla annettuja keskeisiä kommentteja. Käytiin läpi kommentteja sektori-kohtaisesti ja käytiin keskustelua asiasta.

Todettiin, että maatalouden tukijärjestelmää tulisi muuttaa vesiensuojelullisesti toimivammaksi. Kaikkien ELY-keskusten alueella on maatalouden vesiensuojelun kannalta ongelmallisia alueita, joille tukia voitaisiin kohdentaa. Pinta-alaan perustuva tulotuki tulisi olla selkeästi erillään ympäristötuesta, joka kohdistettaisiin sinne missä se on ympäristönsuojelullisesti todella tarpeen.

Maatalouden valvontaan on esitetty lisäresursseja. Tavoitteena tulisi olla maataloutta koskevien valvontojen yhdistäminen, jolloin ympäristöasioiden valvonta voitaisiin tehdä muun maatalouden valvonnan yhteydessä. Valvontakäytien määrän vähentyminen säästäisi viranomaisen valvontaresursseja ja helpottaisi samalla toimenharjoittajaa.

Ympäristöministeriön 2012–2015 kehusehdotukseen on pyritty saamaan vesistökuunnostukseen kasvavat määrärahat. Valtion määrärahat ovat pienet, joten valtio voi osallistua vain kunnostuksiin, jotka on mainittu toimenpideohjelmassa. Pieniä kunnostuksia voidaan joissain tapauksissa rahoittaa myös maaseuturahoituksella.

Kunnostuskärkihankkeissa vastuutahoksi on mainittu maakuntien liitot. Ehdotuksen taustalla voi olla jokin aktiivinen maakunnan liitto ja asiasta tulisi kommentoida ELYjen puolesta.

Pohjavesien toimenpiteiden toimeenpanosta ja resursseista tulisi sopia yhteistyössä ministeriöiden kesken. Ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön tulisi tehdä yhteinen ohje suojelusuunnitelman laatimiseksi, jolloin asia käytäisiin läpi samalla sekä vedenhankinnan että suojelun kannalta. Nykyinen määrärahojen jako ministeriöiden välillä on koettu hankalaksi käytännön pohjavesien suojelutyössä.

Turvetuotannon luvituksesta on keskusteltu paljon viime aikoina. Todettiin, että turvetuotannon luvista annettavista lausunnoissa voisi korostaa nykyistä enemmän vesienhoitosuunnitelmien huomioonottamista. Perusteltujen lausuntojen antaminen turvetuotannon osalta on usein hyvin vaikeaa. Viime kädessä linjaukset tekee korkein hallinto-oikeus.

Vesiensuojelutoimenpiteiden rahoituksessa tulee myös harkita rahoitusmekanismeja, jossa hyödynsaajat maksavat vesiensuojelutoimenpiteistä. Rahoitus voi tulla esimerkiksi vesialueiden omistajilta ja käyttäjiltä, tai kuluttajilta, jotka maksavat vesiensuojelusta tuotteiden hinnassa. Esimerkiksi maataloustuotteet voisivat sisältää tietyn osuuden vesiensuojelumaksua.

Tulisi harkita myös Suomen valtion maksamien luonnonhaittakorvausten (LFA-tuet) ohjaamista osittain vesiensuojeluun ja esittää luonnonhaittakorvauksiin ympäristöehtoja. Tuen kuuluessa kansallisen tuen piiriin, se voisi sisältää nykyistä vähemmän byrokratiaa.

Toteutusohjelman kommentteissa tulee todeta, ettei pinta- ja pohjavesien hyvää tilaa tulla saavuttamaan, ellei vesienhoidon toimenpiteiden toteutukseen saada lisäresursseja. Sidosryhmien motivointi toimenpiteiden toteuttamiseen on vaikeaa, ellei valtio osallistu nykyistä suuremmalla panoksella toimenpiteiden rahoitukseen. Seuraavassa hallitusohjelmassa tulee osoittaa selkeästi lisää resursseja vesienhoitosuunnitelmien toteutukseen.

Kommenttikoosteet sisältävät hyvin ristiriitaisia kantoja esimerkiksi turvetuotannon ja maatalouden osalta, joten ELYjen kommenttikoosteessa tulisi mainita selkeästi kommentin antajan taho. Kiistanalaisiin kysymyksiin olisi hyvä saada ELYjen kommentit.

4. Toimeenpanon seurantajärjestelmä

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti 30.6.2011 mennessä on tehtävä toimenpiteiden toteutumisen seurantajärjestelmä. Järjestelmän kehittäminen on aloitettu sektorikohtaisesti VHS-TIETO 2 -ryhmässä.

Erikoissuunnittelija Juho Kotanen esitteli toimeenpanon seurantajärjestelmän valmistelijärjestelmän valmistelutilannetta. Toimenpiteiden seurantajärjestelmään ei koota tietoa muista kuin suunnitelluista toimenpiteistä. Tiedot tallennetaan järjestelmään vuoden 2012 aikana ja raportoidaan EU:lle joulukuussa 2012.

Todettiin, että järjestelmä on rakennettava sellaiseksi, että sen ylläpito on vähenevien resurssien aikana mahdollista. Liian yksityiskohtaisen tiedon keruuta on syytä välttää. Todettiin myös, että toimenpiteiden kustannuksia on voitava järjestelmässä muuttaa toteutuneiden kustannusten mukaiseksi.

5. Uusien yhteistyöryhmien toiminnan käynnistyminen

Käytiin läpi yhteistyöryhmissä sovittuja työskentelytapoja ja alueella käynnissä olevia vesiensuojeluhankkeita ELY-keskuksittain. Keskusteltiin myös yhteisestä linjauksesta alueellisen toimeenpanon järjestämiseksi. Ympäristöministeriö on kirjeellään pyytänyt ELY-keskuksia tekemään 22.11.2010 mennessä ehdo-

tuksen siitä, miten ne aikovat alueellaan huolehtia alueellisen toimenpiteiden toteutuksen järjestämisestä.

Ohjausryhmät päättivät, ettei varsinaista alueellista toteutusohjelmaa tehdä. Voidaan menetellä esimerkiksi niin, että lisätään nykyiseen toimenpideohjelmaan tiedot toteutuksesta, vastuista ja aikatauluista työn edetessä. Pidetään hyvänä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kommenttia asiasta:

"ELY-keskusten vastuu vesienhoitosuunnitelmien toteutuksessa on kuvattu varsin kattavasti toteutusohjelmaluonnoksessa. ELY-keskus on valmistellut alueellaan vesienhoidon toimenpideohjelmat pinta- ja pohjavesille ja vastaa toimivaltansa ja voimavarojensa puitteissa sen toteuttamisesta ja seurannasta. Toimenpideohjelma tarkentuu vielä työn edetessä vastuutahojen, aikataulujen ja rahoituksen osalta, mutta mitään laajaa alueellista toteutusohjelma-asiakirjaa ei ole tarkoitus eikä mahdollistakaan tehdä. ELY-keskus suhtautuu lisäksi varauksella toteutusohjelmaluonnoksessa mainittuun sopimusmenettelyyn eri toiminnanharjoittajien kanssa"

6. Vuoden 2011 toiminnan suunnittelu

Mauri Karonen esitteli vesienhoidon ja merenhoidon suunnittelun sekä tulvalainsäädännön mukaisia aikatauluja seuraaville vuosille. Seuraavalla suunnittelukierroksella on tarkoitus järjestää kaksi kuulemiskierrosta, jossa yhdistyvät vesienhoidon ja merenhoidon kuulemiset. Merenhoidon osalta ollaan jo jäljessä aikatauluista eikä tehtävien vastuutus ole selvillä. Hallituksen esitystä lainsäädännöksi ei ole vielä annettu.

Aikatauluun voi tutustua tarkemmin SYKEN ryhmälevyllä:

[\\kk20\ryhma\gvhsIII\aikataulut.](#)

Puheenjohtaja kertoi valtakunnallisesta seurantojen kehittämistyöstä. Ympäristön seuranta tehdään valtakunnallisesti monen eri tahon toimesta ja se on sekavasti järjestäytynyttä. Näytteenotossa ollaan menossa lähivuosina tuottavuussyistä väkisinkin ostopalveluihin. Todettiin, että seurantatiedon saamisessa on osittain kyse myös tiedonkulkuongelmista esim. ELYjen ja kuntien välillä. Uusia järjestelmiä koottaessa olisi suunniteltava hyvin järjestelmän ylläpitoasiat, ettei ylläpitotyö kaadu ilman resursseja ELYjen niskaan. Seuranta-asioissa SYKEN rooli on vielä epäselvä.

7. Tiedotusluonteiset asiat

- Ääntä vedestä II raportti julkaistu ja toimitettu ELY-keskuksille
- Vesienhoidon valtakunnallinen viestintäsuunnitelma tekeillä
- VHA1 ja VHA2 yhteinen ryhmätyötila on avattu [Intranettiin](#). Vielä ei ole sovittu ryhmätyötilan sisällöstä.

8. Ohjausryhmien evästyksen ELY- ja VHA -koordinaattorien työlle

Ohjausryhmillä ei ollut lisäevästyksiä.

9. Muut asiat

Ei muita asioita.

10. Ohjausryhmien seuraavat kokoukset ja niissä käsiteltävät asiat

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi 12.5.2011 Saimaan rannalla. Etelä-Savon ja Kaakkois-Suomen ELY-keskusten edustajat sopivat tarkemman paikan ja ilmoittavat siitä muille.

Marketta Virta
Kokouksen puheenjohtaja

Antti Mäntykoski
Kokouksen sihteeri

Jakelu:

Pekka Häkkinen	Etelä-Savon ELY
Leena Gunnar	Kaakkois-Suomen ELY
Aarne Wahlgren	Pohjois-Karjalan ELY
Jari Mutanen	Pohjois-Savon ELY
Jorma Tiitinen	Etelä-Savon ELY
Marketta Virta	Uudenmaan ELY
Harri Kallio	Hämeen ELY
Kari Lehtinen	Keski-Suomen ELY
Matti Sipponen	Keski-Suomen ELY
Eija Lehtonen	Uudenmaan ELY
Marjukka Kilpeläinen	Etelä-Savon ELY
Visa Niittyniemi	Kaakkois-Suomen ELY
Paula Mononen	Pohjois-Karjalan ELY
Kristina Servomaa	Pohjois-Savon ELY
Timo Turunen	Pohjois-Karjalan ELY
Harri Mäkelä	Hämeen ELY
Ansa Selänne	Keski-Suomen ELY
Markku Marttinen	Uudenmaan ELY
Kauko Laukkanen	Pohjois-Savon ELY
Pertti Manninen	Etelä-Savon ELY
Juho Kotanen	Etelä-Savon ELY
Mauri Karonen	Uudenmaan ELY
Antti Mäntykoski	Uudenmaan ELY
Tiina Käki	Uudenmaan ELY
Esko Nylander	Uudenmaan ELY
Anne Petäjä-Ronkainen	Etelä-Savon ELY
Riitta Niinioja	Pohjois-Karjalan ELY

Tiedoksi:

VHA1-VHA2 -koordinointiryhmät
 Hämeen ELY, kalatalouspäällikkö Jukka Muhonen
 Kaakkois-Suomen ELY, kalatalouspäällikkö Tuomas Oikari
 Pohjois-Savon ELY, kalatalouspäällikkö Timo Takkunen
 Pohjois-Karjalan ELY, Kalatalouspäällikkö Veli-Matti Kaijomaa